

Forrás: <http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2019/12/krizsan-pal-van-egy-appom-tabletek-applikaciok-hasznalata-tortenelemorakon-10-03-16/>

Krizsán Pál

Van egy appom...!

Tabletek, applikációk használata történelemórákon

Módszertani elképzelésem megvalósításakor legfontosabb célomnak tekintetem – tekintem a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciák közül a tanulók digitális, valamint a hatékony, önálló tanulás kompetenciájának kialakítását és fejlesztését. Projektemben úgy szervezem a különböző tevékenységeket, hogy minél jobban elősegítsék e fő célkitűzések megvalósulását, megvalósítását.

Mivel induláskor kellő számú tablettel nem rendelkezett az iskola, ezért a „Hozd a saját eszközöd!” vagy – ahogy a cégeknél, vállalatoknál mondják – „Bring your own device!” (BYOD) módszert kellett, hogy alkalmazzam. Szerencsére iskolánk alapítványának segítségével 2017-ben sikerült beszereznünk két körben húsz, illetve tíz darab tabletet, melyek használata aztán nagyban megkönnyítette, megkönnyíti a tanítást. A kezdetekkor azonban, nyugodtan állíthatom, hogy együtt rázódtunk bele a gyerekekkel, kollégákkal a BYOD eszközök, valamint a tabletek tanórai használatába.

Nagy örömmre, az elmúlt évek során a gyerekek hozzászoktak az új tanítási, tanulási módszerekhez, a saját és az iskolai IKT eszközök tanórai használatához. Azt tapasztalom, szívesebben dolgoznak akár egyedül, akár párban, kisebb csoportokban, ha közben használhatják telefonjaikat, tabletjeiket. Magabiztosan szörföznek a gyerekek az interneten, bár sokszor a számukra szükséges információk felkutatása, kiválasztása lassan megy a hatalmas információhalmazból.

Krizsán Pál: Van egy appom...! Tabletek, applikációk használata történelemórákon

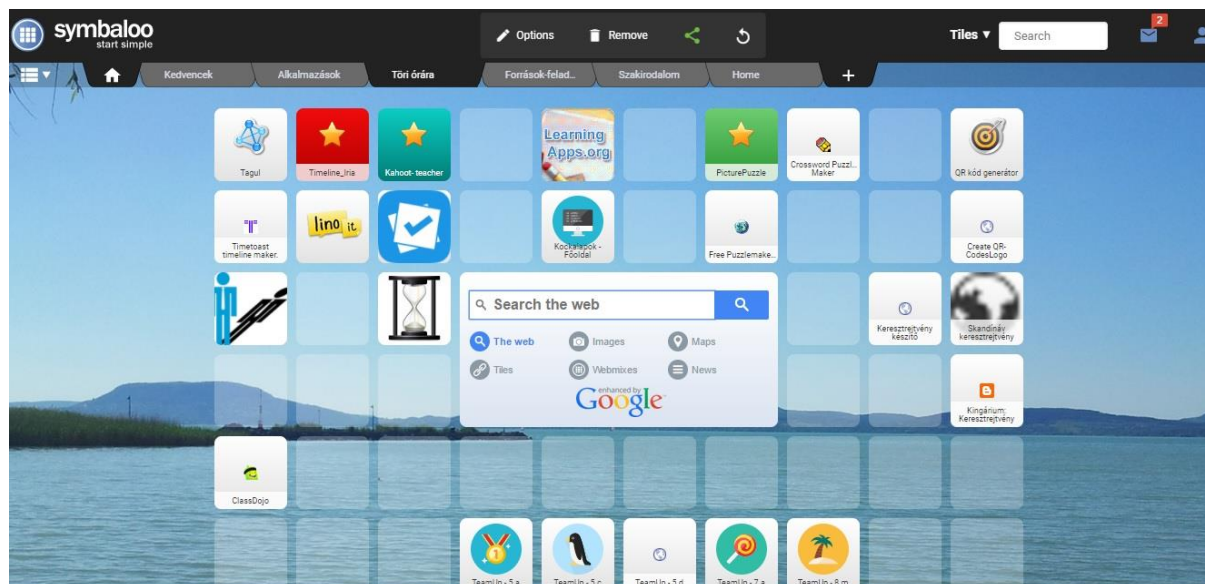
A legnagyobb kihívást a projekt indulásakor az jelentette számomra, hogy a telefonok, a saját és az iskolai tabletek operációs rendszereit az eltérő kezelőfelületek miatt összehangoljam (Windows – iOS – Android).

Nézzük akkor konkrétan, mi minden történt az elmúlt időszakban! Milyen sikerek, kudarcok mentén dolgoztunk, dolgozunk kollégáimmal, mi az, amit sikerült megvalósítanom elképzeléseimből, melyek azok a célkitűzések, melyek csak részben vagy egyáltalán nem valósultak meg.

A mindenkori aktuális tanév kezdésére kialakítok egy egységes kezelői felületet a tableteken. Telepítem, beállítom azokat a programokat, applikációkat a kezdő oldalakon, melyeket használni kívánok az óráimon, illetve törlöm azokat a tabletekről, melyeket a korábbi tapasztalatok alapján feleslegesnek ítélek. Úgy konfigurálom a gépeket, hogy a fiókbelépéseket, a telepített, és testreszabott alkalmazásokat kollégáim is tudják használni saját óráikon.

Így került beállításra alapértelmezett böngészőnek a Chrome, ezért mentettem el a „Kahoot” és a „LearningApps” oldalak linkjeit, s telepítettem egy QR kód olvasó alkalmazást is. Ahhoz, hogy a gyerekek mobiljai is használhatók legyenek a történelemórákon, telepíteni kellett a használni kívánt alkalmazásokat ezekre az eszközökre is. A különböző programok konfigurálásában, az oldalak lementésében sokat segítettek a tanulók. Közreműködésükkel a tanuló telefonokon, valamint a harminc tableten nem nekem kellett külön-külön elvégezni ezeket a feladatokat.

A hétköznapi munkában számomra a legnagyobb segítséget a „Symbaloo” elnevezésű, felhő alapú könyvjelző gyűjtemény jelenti.¹ Az alkalmazás segítségével tematikusan össze tudtam gyűjteni és el tudtam rendezni azokat az oldalakat, melyeket használni kívánok óráimon.

A „Symbaloo”-ban külön oldalra tettem azokat a linkeket, melyeket forrásként használok, s egy másik fül alatt vannak a történelemórán előkerülő alkalmazások, segédprogramok.

Óráimon leggyakrabban a „Zanza tv” és a „MozaWeb” filmjeit, animációit veszem elő. Az első egy videós oktatóportál, ahol 8 tantárgy teljes középiskolai törzsanyaga megtalálható. Mindegyik tartalmaz egy 5 perces videót, amely egy adott tananyag tartalmát,

Krizsán Pál: Van egy appom...!
Tabletek, applikációk használata történelemórákon

fogalmait, tényeit foglalja össze, magyarázza el érthetően. A gyerekek véleménye szerint azért jó ez az oldal, mert *"érthetően elmond mindent"*, illetve *"érdekesek a videói"*. Ehhez kötdik egy 10 kérdésből álló interaktív teszt, amely a legfontosabb tudnivalókra kérdez rá. Része még a témának egy kinyomtatható vagy letölthető, hosszabb munkát, több kifejtést igénylő feladatlap, megoldó kulccsal együtt².

Mivel ötödik osztályban a Mozaik Kiadó tankönyvéből tanítok, így jól tudom használni a kiadó gondozásában szerkesztett MozaWeb felületet. Az oldalt nemcsak a "történelemrajongó" diákok, hanem tanulási nehézséggel küzdő tanulók is képesek kezelni. Mindenkinek hasznos ez a link, aki nehezen tud tankönyvi szövegeket "bemagolni", vagy nehezen tud a történelemórákon a tanári magyarázatra figyelni. Mivel csak pár percesek az animációk, összeállítások, mindenki szívesen nézegeti, sokaknak segít a tananyag megértésében, hogy látja is azt, amiről tanul. A 3D modelleken, videókon kívül hangok, képek, társasjátékok, kvíz, arcképcsarnok, időgép és kalendárium is található a MozaWeb honlapján.

Gyakran dolgoztam óráimon különböző szavazórendszerekkel. A "Plickers" program³ nagymértékben leegyszerűsíti az azonnali értékelést. Elegendő a pedagógusnak rendelkeznie mobiltelefonnal, vagy tablettel, a tanulóknak pedig egy fehér lapon lévő, előre kinyomtatott piktogrammal. Amikor az ötödikeseim véleményét kérdeztem az alkalmazásról, egyik tanuló így fogalmazott: *"mert a többi nem tetszik, csak ez."*

A sok program, alkalmazás közül, melyeket az óráimon használok, vitathatatlanul a legnagyobb sikere a „KAHOOT” programnak van.⁴ Ez egy zenés, játékos alkalmazás, mellyel szórakozva lehet tanulni bármely témában. A tanulóimnak azért tetszik ez a program, mert: *„játékos”, „jól lehetett használni, hasznos volt”, „fejleszti a tudásom”, „mert volt benne kihívás, összemérhettük a tudásunkat”, s amelyek a legjobban tetszett, „mert ez buli.”*. A program megbízhatóan fut okostelefonokon, tableteken egyaránt.

Krizsán Pál: Van egy appom...! Tabletek, applikációk használata történelemórákon

A két applikáció egyben a számonkérés, ellenőrzés új, játékos formája is lehet. Véleményem szerint a fent említett alkalmazások tökéletesen használhatók a tanulók szummatív és formatív értékelésre, ellenőrzésére egyaránt, mivel megfelelnek Vidákovich Tibor a SZTE Neveléstudományi Intézetének munkatársa által megfogalmazott elvárásoknak: „a legáltalánosabb elvárás, hogy az értékelés adjon pontos információt a tanulók tudásáról, képességeiről, a pedagógus szakmai munkája szempontjából

azonban igen lényeges az is, hogy az értékelés nyújtson hatékony segítséget a tanítás és a fejlesztés tervezéséhez.”⁵

A „LearningApps” oldal⁶ svájci, pontosabban berni pedagógusok fejlesztése. Az oldal használata ingyenes, de regisztrációhoz kötött. A belépés után elkészíthetjük a Felhasználói profilunkat (nem kötelező!), kereshetünk és válogathatunk mások által készített feladatok közül, használhatjuk saját korábbi feladatunkat vagy újakat készíthetünk és tölthetünk fel. Néhány példa a feladattípusokra, melyeket elkészíthetünk: egyszerű sorba rendezés, akasztófa, csoportba rendezés, csoportos kirakó, hiányos szöveg, hozzárendelés térképpel, vagy képpel, keresztrejtvény, többválasztásos kvíz és még lehetne sorolni.⁷ A tanulóim szerint a program azért jó, mert „mert sok különböző és érdekes játék volt ott”.

A gyerekek nagyon élvezik, amikor az egyes feladatok megoldásait telefonjaik segítségével egy on-line falújságra kell kipoztolniuk. A "Padlet" is és a "Linol" egyaránt egy virtuális felület, melyekre a gyerekek cetliket tűzhetnek.⁸ A cédulákon lehetnek képek, videók, vagy konkrét feladatok megoldásai. Kitehetnek rájuk a QR-kódokat éppen úgy, mint a LearningApps feladatok linkjeit.

1. Csoportosítás
<https://learningapps.org/1675456>

2. Sorba rendezés
<https://learningapps.org/2875152>

3. Mondat kiegészítés
<https://learningapps.org/1857181>

3. Csoportba rendezés
<https://learningapps.org/4583959>

4. Térképes
<https://learningapps.org/4584108>

Baksa
Lillien
Remus
Romolus
Plebejus
Patriciusok
Szenátus
Tiberis
Consul
Szcília
Etrusztok

Iflinger Ricsi
Hannibál
Romolus
Rémus
Scipio
Tiberis
Szcília
Karthágo

Doncsecz
Róma
Romulus
Remus
Plebejus
Tiberis
Szenátus
Szabinok
latinok
Etruszkok
Szcília

Kitti
Pun háború
Szcília
Szenátus
Karthágo
Provincia

Zsófia
Rémus
Romulus
Provincia

Marci
Barna
Zsolt
Romulust
Remus
Csapó híd
Hajó

enátus
ma
ma
nnibál
ipio

Penovác Csab
Kárthágo
Földközi tenger
Szcília
Tiberisz
Romolusz
Rémusz

Az óra végi összefoglalás, vázlatkészítés történhet a „Tagul.com”⁹ használatával. Ez egy nagyon kezes szófelhő készítő program, mely igény szerint testre szabható. Kedvünk szerint állíthatjuk a szavak számát, a megjeleníteni kívánt fogalmak színét, méretét, alakját. A kész szófelhőt megoszthatjuk, linkjét posztolhatjuk, vagy elküldhetjük e-mailben. Azért

Krizsán Pál: Van egy appom...!
Tabletek, applikációk használata történelemórákon

szeretik a tanítványaim ezt az alkalmazást, „mert a fő szavakkal segít megtanulni az anyagot és sokkal egyszerűbb, mint több oldalt írni”, illetve „nagyon jó a szavakat alakzatokba rakni, és nagyon menő”. A program egyetlen hátránya, hogy regisztrációhoz kötött, használatához Google-fiók szükséges.

A tanulók kronológiai tájékozódását segítik a különböző történelmi időszak készítő alkalmazások. Nagyon jól használható időszak készítő program a "Timetoast",¹⁰ mellyel az ingyenes regisztrációt követően gyorsan, egyszerűen készíthetik el a tanulók saját időszakjaikat.

Gyakran került elő az órákon saját fejlesztésű weboldalam.¹¹ A link alatt az órákhoz kapcsolódó fejtörők, források, animációk találhatóak. Az oldalra feltöltöttem az egyes tankönyvek és munkafüzetek pdf változatát, a „kötelező” évszámokat, valamint több hasznos linket is.

Krizsán Pál: Van egy appom...! Tabletek, applikációk használata történelemórákon

A programok, alkalmazások, eszközök használatát volt szerencsém egy 2016-os tanfelügyeleti ellenőrzésem során is bemutatni. A hivatkozott óravázlatból kiderül, melyik programot, mikor használtam.¹²

Természetesen a korszerű eszközök mellett dolgozunk a tanév során a képes történelmi atlaszunkkal, a tankönyvünkkel és a munkafüzetünkkel is. A projektem megvalósításakor kiemelt hangsúlyt fektetek arra, hogy párhuzamosan alkalmazzam, mintegy egymást kiegészítve az új módszereket, eszközöket a hagyományos pedagógia eszköztárával.

Az elmúlt évek során nemcsak én használtam tableteket, okostelefonokat az óráimon, hanem sikerült kollégáim érdeklődését is felkeltennem az új módszer iránt. A történelemórákon kívül főleg német- és angolórákon kerültek elő az eszközök, mind alsó, mind felső tagozaton egyaránt. Biológia, természetismeret, matematika és informatika órákon is dolgoztak a gyerekek ezekkel a tanulást támogató eszközökkel.

A számok tükrében elmondhatom, a testületünk 15–20%-a használja változó gyakorisággal a korszerű IKT eszközöket, alkalmazásokat tanóráin, foglalkozásain. Kollégáim írásban is megfogalmazták véleményüket, tapasztalataikat, melyeket aztán beépítettem saját pedagógiai gyakorlatomba.

Angol szakos kollégám a következőképp fogalmaz: *„Senki sem kér zsebkendőt, nem éhes, nem szeretne WC-re menni, a tabletet el sem eresztik, csöngetéskor rosszállóan morognak. Esetleges ügyetlenkedésemet türelemmel elviselik. Elsősorban negyedik és ötödik évfolyamon használtam ismétlésére, bevésésre.”*

Matematika szakos kollégám pozitív és negatív tapasztalatait csokorba szedte és javaslatokat, ötleteket fogalmazott meg írásában:

„Én nagyon örültem annak a lehetőségnek, hogy az órákon tudjuk használni a "technikát". Nagyon sok jó segédprogram van, ami megkönnyíti, illetve érdekessé teszi a tanulást.

Előnyök:

- *fejlődünk a technikával;*
- *gyerekek szívesebben gyakorolnak így;*
- *időt tudunk spórolni;*
- *gyerekek saját tempójukban tudnak dolgozni, nem sieti el a feladatot csak azért, mert a másik már kész van;*
- *egyszerű ellenőrzés;*
- *játékosság.*

Hátrányok:

- *sajnos a wifi nem minden teremben erős (6-os), így sokszor belementem abba a hibába, hogy nem mindenki tudott dolgozni”.*

Egy német nemzetiségi nyelvtanító harmadik osztályban használta a tabokat. Tapasztalatairól így ír: *„A gyerekek játékos úton ismerkednek a német nyelvvel, valamint az informatikai alapismeretekkel. A két tantárgy között egymást támogató, tantárgyak közti kapcsolat jött létre. A gyerekek nagy örömmel várták a pénteki németórákat, amikor képességeiknek, tudásuknak megfelelő szintű feladatokat oldottunk meg a tanult témakörökben.”*

Külön öröömre szolgál, hogy a gyógypedagógus kollégák között is volt, aki kipróbálta a tabletekkel támogatott tanítást. A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek

Krizsán Pál: Van egy appom...! Tabletek, applikációk használata történelemórákon

eszközhasználatával kapcsolatban nagyon pozitív visszajelzést kaptam. A következőket írja: „*Leginkább a kahootot használtuk. Jól alkalmazható a természetismereti tárgyak tananyagának gyakorlásához. Szórakoztató, MOTIVÁLÓ*”.

Természetesen a sikereken kívül akadtak gondjaink is. A legtöbb probléma a wifi sávzélességből adódik. Gondot jelent, hogy sokszor egyszerre, egy időben túl sok eszköz van a hálózaton. Az utóbbi problémát sikerült megoldanom egy minimális hálózat menedzseléssel. Mivel nincs szerverünk, így csak a MikroTik beállításai tudom szabályozni, hogy ki legyen fenn a hálózaton, s melyik eszköz kerüljön letiltásra. Nehézséget okoz az is, hogy nem minden tanteremben volt elérhető a viszonylag gyors wifi.

További problémát okoz, hogy a használt applikációk nagy része angol nyelvű, s a kollégák, gyerekek nagy része nem rendelkezik kellő mélységű nyelvismerettel. Nehézséget okoz az is, hogy mikor tanulja meg a gyerek az applikáció használatát? Mikor sajátítsa azt el, hogy mikor hova kell kattintania, hogy a kívánt oldal töltsjön be, vagy a kívánt esemény következzen be. Hamar kiderült, hogy ezt a problémát csak az informatika szakos kolléga segítségével tudom megoldani, aki a betanítást elvégzi az informatikaórákon.

Egy meglepő dologra is felfigyeltem. Szerintem nem igaz az, hogy a mai gyerekek mindegyike bekötött szemmel is tudja kezelni, használni az IKT eszközöket. Tapasztalatom szerint sokan vannak, akik félnek, bizonytalanok az eszközhasználatban. Sokszor végig kell menni egy applikáció, program használatán, míg végre önállóan is tudnak dolgozni.

A végzett munkát igyekeztem széles körben megismertetni. Törekedtem arra, hogy minél több lehetőséget igénybe vegyek munkám bemutatására. Erre kitűnő alkalom nyílt egy belső továbbképzésünkön, melynek egyik előadója én voltam.

A továbbképzés előadójaként¹³ levetítettem egy általam szerkesztett filmet, mely bemutatta a BYOD eszközök, tabletek tanórai használatát.¹⁴

Részt vettem a Tempus Közalapítvány, „IKT eszközök kreatív felhasználása az oktatásban” pályázatán. Munkám címe: „Az emberiség nagy százada – Európa a XVI. században” a kidolgozott projekt megtalálható a Tempus honlapján a digitális módszertár gyűjteményben.¹⁵

FŐOLDAL > TUDÁSTÁR > MÓDSZERTANI ÖTLETGYŰJTEMÉNY ÉS DIGITÁLIS MÓDSZERTÁR > AZ EMBERISÉG NAGY SZÁZADA - EURÓPA A XVI. SZÁZADBAN.

« Vissza a listához

AZ EMBERISÉG NAGY SZÁZADA - EURÓPA A XVI. SZÁZADBAN.

Közzétéve	2016-08-15 13:06:09
Ötletgazda	Krizsán Pál,

Napjainkban, abban mindenki egyet ért, hogy a tanár szerepe változik a tanítás - tanulás folyamatában. A tanulók számára nem a tanár az információ egyedüli hordozója. Véleményem szerint a pedagógusnak a tudás átadója szerep helyett, fel kell készülnie egyfajta facilitátor szerepre, melyben maga alakítja ki a számára és a gyerekek számára legmegfelelőbb tanítási - tanulási környezetet.

MIÉRT JÓ, HA REGISZTRÁL

Krizsán Pál: Van egy appom...!
Tabletek, applikációk használata történelemórákon

A Vörösvár Újság 2016. szeptemberi számában írtam egy cikket „Hozd a saját eszközöd és használd!” címmel,¹⁶ melyben összefoglalva bemutattam elképzeléseimet, a tabletekkel támogatott oktatás terén, megfogalmaztam céljaimat, s beszámoltam a végzett munkáról.

Iskolánk aktív résztvevője egy ERASMUS+ pályázatnak, melynek címe: „*Your History Is Our History!*” A projekt kiemelt célja bemutatni azt, hogyan lehet az IKT eszközöket és a WEB 2.0-ás alkalmazásokat történelemórákon használni.¹⁷

2018 szeptemberétől munkám nagyobb nyilvánosságot kapott. Elindultam egy online magazin és egy multinacionális kereskedelmi lánc közös szervezésében meghirdetett „Szupertanárr 2018” pályázaton, melyet megnyertem a szülők, tanítványok, kollégák szavazatainak köszönhetően. Az eredményhirdetést követően volt szerencsém bemutatni a média segítségével tanítási gyakorlatomat.¹⁸

2018 legjobb tanárának óráján jártunk

Tetszik Hozzászólás Megosztás

Túl vagyok a projektem első néhány évén. Ha értékelnem kell a 2015 óta végzett projektmunkám, legnagyobb sikernek azt tartom, hogy a kollégák, a gyerekek, az iskolavezetés és a szülők megalégedésére tartottam több sikeres bemutató órát, nyílt napot, megszólalhattam az írott sajtóban, bemutathattam tanítási gyakorlatom a médiában, melynek köszönhetően reményeim szerint egyre több kollégában oldódott az idegenkedés ezen új típusú tanítási eljárástól, s kapcsolódott be a tabletekkel, okostelefonokkal támogatott tanításba.

S ahogy a gyerekek látják: „*sokkal szórakoztatóbb így a tanulás*”.

Krizsán Pál: Van egy appom...!
Tabletek, applikációk használata történelemórákon

JEGYZETEK

- ¹ <https://www.symboloo.com/> (Letöltés: 2019. nov. 24.)
- ² <http://digitalistemahet.hu/tudasbazis/gyakorlat/zanza-tv> (Letöltés: 2019. márc. 18.)
- ³ <https://get.plickers.com/> (Letöltés: 2019. okt. 18.)
- ⁴ <https://kahoot.com/> (Letöltés: 2019. okt. 18.)
- ⁵ <http://bit.ly/2twVAaa> VIDÁKOVICH Tibor (1990): Diagnosztikus pedagógiai értékelés. Akadémiai Kiadó, Budapest. Idézi: http://okt.ektf.hu/data/nadasia/file/tananyag/oktataselmelet/1_tananyag8.html (Letöltés: 2019. okt. 18.)
- ⁶ <https://learningapps.org/> (Letöltés: 2019. márc. 18.)
- ⁷ <http://kockalapok.hu/index.php/mintankockak> (Letöltés: 2019. márc. 18.)
- ⁸ <https://en.linoit.com/> (Letöltés: 2019. okt. 18.)
- ⁹ <https://wordart.com/j1nc19bornwr/tagulcom> (Letöltés: 2019. okt. 18.)
- ¹⁰ <https://www.timetoast.com/> (Letöltés: 2019. okt. 18.)
- ¹¹ <http://lewin8253.wixsite.com/krizsan> (Letöltés: 2019. okt. 18.)
- ¹² Magyarország a két világháború között: <http://bit.ly/2sU84rD> (Letöltés: 2019. márc. 18.)
- ¹³ <http://bit.ly/2tbq0TX> (Letöltés: 2019. márc. 18.)
- ¹⁴ <https://drive.google.com/open?id=0B3jLm1ODjUaxUjFVcTVnS2o2QjQ> (Letöltés: 2019. márc. 18.)
- ¹⁵ <http://bit.ly/2uv853f> (Letöltés: 2019. márc. 18.)
- ¹⁶ <http://bit.ly/2sxQyGp> (Letöltés: 2019. márc. 18.)
- ¹⁷ <https://bit.ly/2tZB0OY> (Letöltés: 2019. márc. 18.)
- ¹⁸ <https://bit.ly/2J38nKS> (Letöltés: 2019. márc. 18.)